

«Η ψηφιοποίηση της Διοικητικής Δικαιοσύνης. Το παράδειγμα του ΟΣΔΔΥ-ΔΔ και η προοπτική της αποϋλοποιημένης δικογραφίας.»

Επαμεινώνδας Τρουλινός
Πρόεδρος Πρωτοδικών Δ.Δ.

Περιεχόμενα

- Η ψηφιοποίηση της κοινωνίας.
- Το αίτημα για ψηφιοποίηση της δικαιοσύνης
- Το ΟΣΔΔΥ-ΔΔ.
- Η υπό υλοποίηση ψηφιακή δικογραφία στο αναβαθμισμένο ΟΣΔΔΥ-ΔΔ.
- Οι προοπτικές της Τεχνητής Νοημοσύνης στο ΟΣΔΔΥ-ΔΔ.
- Συμπεράσματα.

Τι συμβαίνει στον κόσμο;

(από τεχνολογική άποψη)

- Οι άνθρωποι είναι συνδεδεμένοι σε ηλεκτρονικά δίκτυα (online networks).
  - Μεγάλος όγκος δεδομένων είναι διαθέσιμος σε ηλεκτρονική μορφή (Big Data).
  - Νέες μέθοδοι ανάπτυξης της Τεχνητής Νοημοσύνης (Μηχανική Μάθηση).
  - Πανδημία (Covid-19).
- Αίτημα: Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση & Ηλεκτρονική Δικαιοσύνη.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την Αποτελεσματικότητα της Δικαιοσύνης (CEPEJ) «Κατευθυντήριες
Γραμμές για την επίτευξη της Ηλεκτρονικής Δικαιοσύνης»
'Guidelines on how to drive change towards Cyberjustice'
(2017), [§§82, 83]

Εισαγωγή ΤΠΕ στο δικαστικό σύστημα είναι
μια αφορμή να επανεξεταστούν οι παλαιές
μέθοδοι οργάνωσης και οι ισχύοντες
διαδικαστικοί κανόνες τηρουμένων των
θεμελιωδών αρχών του δικονομικού δικαίου
και της δικαστικής οργάνωσης.

Ψηφιοποίηση της Δικαιοσύνης (Judicial Tech)

- Πρώτα Ψηφιακά ή Ψηφιακά εξ ορισμού (digital by default) **ΑΛΛΑ**
- Πολυκαναλική παροχή υπηρεσιών (multichannel service delivery)
- Αποτροπή ψηφιακού χάσματος (digital divide)
- Πρόσβαση στη δικαιοσύνη
- Ποιοτική απονομή της δικαιοσύνης

Πως θα υλοποιηθεί η ψηφιακή δικαιοσύνη;

- Εκπαίδευση (ψηφιακός γραμματισμός).
- Διαλειτουργικότητα με άλλα Π.Σ. (συνεργασία με τρίτους φορείς π.χ. Δημόσια Διοίκηση).
- Νομικό πλαίσιο που υποστηρίζει ενθαρρύνει την ψηφιακή διαδικασία (Ν. 4727/2020).
- Αλλαγές στην Δικονομία (σε ποια στάδια της διαδικασίας;).
- Τεχνικές απαιτήσεις – Υποδομές.

Οι προκλήσεις για τα Π.Σ. της Δικαιοσύνης

- Κυβερνοασφάλεια.
- Προτυποποίηση διαδικασιών (standards).
- Δικονομία (ίση μεταχείριση).
- Κανόνες και πρακτική συγχωνεύονται στο Π.Σ.
- Αρκεί η αντιγραφή της δικονομίας στην ψηφιακή διαδικασία;

Τι προϋπήρχε του ΟΣΔΔΥ-ΔΔ – Τι επιτεύχθηκε

Όποιο Δικαστήριο διαθέτει Πληροφοριακό Σύστημα είναι αυτόνομη πληροφοριακή οντότητα

Ενοποίηση σ' ένα ομογενοποιημένο Π.Σ.

Οργανωτική Διαχείριση ΟΣΔΔΥ-ΔΔ

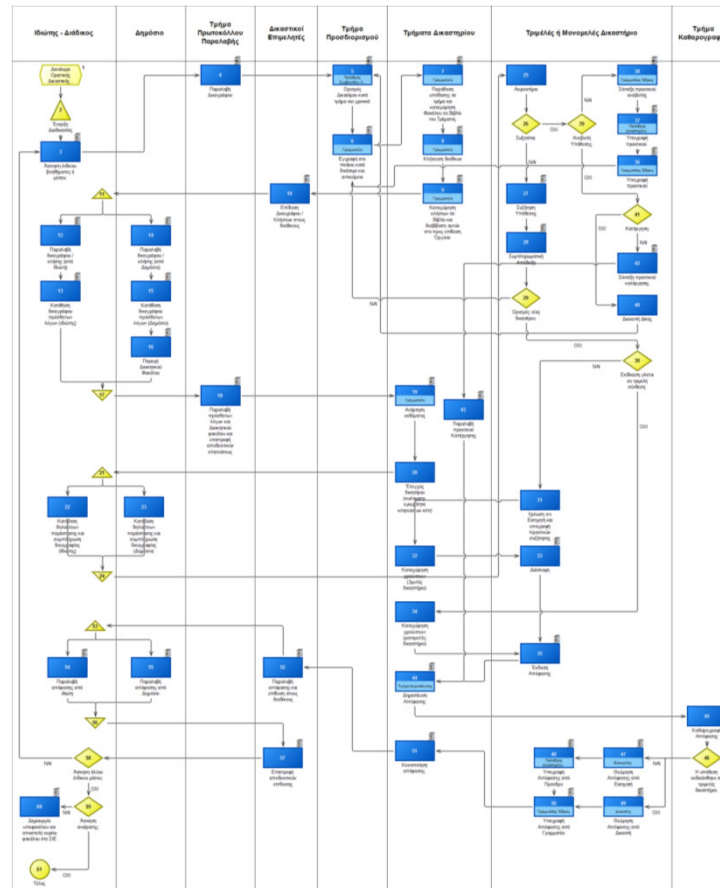
- Αναθέτουσα αρχή και κύριος του έργου ΣτΕ.
  - ❖ Επιτροπή Πληροφοριακών Συστημάτων (δικαστικοί λειτουργοί)
  - ❖ Τμήμα Πληροφορικής και Τεχνολογιών (δικαστικοί υπάλληλοι)
- ΓΕ → Κεντρική Οργανωτική Επιτροπή.
- ΤΔΔ → Τμήματα Πληροφορικής (σε κάποια δικαστήρια).

Υποσύστημα Διαχείρισης Δικαστικών Υποθέσεων

- Διαχείριση εγγράφων και υποθέσεων - διαχείριση χρηστών και ρόλων/δικαιωμάτων τους.
- Έχει υλοποιηθεί στη λογική (οριζόντια οργάνωση) των 40 ανεξάρτητων υποσυστημάτων - δικαστηρίων (ΣτΕ, 9 ΔΕφ και 30 ΔΠρ).
- «Ψηφιακή Αναβάθμιση ΟΣΔΔΥ-ΔΔ»:
  - Ασφαλές περιβάλλον εργασίας – συνεργασίας
  - Αναβάθμιση του τρόπου εργασίας (παραμετροποίηση ρόλων – δικαιώματα διαχειριστών και χρηστών / παραμετροποίηση ρόλων κάθε δικαστικής υπηρεσίας (ΣτΕ, ΓΕ, ΔΕφ, ΔΠρ)
  - Ν. 4635/2019 (άρθρα 75 – 77) [αποϋλοποιημένη ή ψηφιακή δικογραφία]

Βασική Ροή Διαδικασίας των Διαφορών Ουσίας

Πηγή: Έργο Υπουργείου Δικαιοσύνης «Βελτιστοποίηση της Ροής Ποινικής, Πολιτικής και Διοικητικής Διαδικασίας» Παραδοτέο Π1.1 Μελέτη Υφιστάμενης Κατάστασης (2015)

Ψηφιακή δικαιοσύνη: Σύγχρονες προκλήσεις και προβληματισμοί 19.02.2021

Χρήση Τ.Ν. από Π.Σ. της Δικαιοσύνης

- Για την απονομή της δικαιοσύνης:
  - Πρόβλεψη δικανικής κρίσης **EKΤΟΣ** των στόχων ενός Π.Σ. της δικαιοσύνης.
  - Επίλυση νομικών διαφορών **ΜΟΝΟ** υπό την έννοια διευκόλυνσης πολίτη στα βήματα διαδικασίας, όχι για οριστική κρίση.
- Για την υποστήριξη των δικαστηρίων στην διαχείριση των υποθέσεών τους:
  - Αυτοματοποίηση διαδικασιών
  - Ηλεκτρονική διαχείριση δικογραφιών
  - Πρόσβαση πολίτη στη δικαιοσύνη
- Αποδοχή από παράγοντες της δίκης.
- Ευθύνη – Λογοδοσία;

Προοπτική ΤΝ στο ΟΣΔΔΥ-ΔΔ

- Αυτοματοποίηση διαδικασιών
- Εξορθολογισμός διαχείρισης υποθέσεων
- Υποβοήθηση δικαστικού λειτουργού
- Συσχετισμός δικαστικών αποφάσεων
- Ανωνυμοποίηση ή Ψευδωνυμοποίηση αποφάσεων
- Χρήση διαλογικών ρομπότ (chatbots) στην διαδικτυακή πύλη (portal).

Συμπεράσματα

- Η ψηφιοποίηση απαιτεί διεπιστημονική προσέγγιση και φρόνηση.
- Δυνατότητα αναστοχασμού της διαδικασίας απονομής της δικαιοσύνης (απλοποίηση των διαδικασιών).
- Η ψηφιακή μετάβαση της δικαιοσύνης (digital shift) θα πρέπει να είναι επωφελής για όλους (ανθρωποκεντρική).

Edward O. Wilson, American
sociobiologist,
Oxford essential quotations (4th ed.
2016) published online at
<https://www.oxfordreference.com/view/10.1093/acref/9780191826719.001.0001/q-oro-ed4-00016553>

**“The real problem of
humanity is the following: we
have paleolithic emotions,
medieval institutions, and
god-like technology.”**

debate at the Harvard Museum of Natural History,
Cambridge, Mass., 9 September 2009

Ευχαριστώ για την
προσοχή σας!